

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc college van B en W
cc. pers

DATUM 20 april 2022
ZAAKNUMMER 1100047
BEHANDELD DOOR Joost Volkers
TELEFOON (035) 629 2481
UW KENMERK
BIJLAGEN Achtergrondinformatie kapvergunningen 2019-2021
BETREFT zienswijze op initiatiefvoorstel

Geachte raads- en commissieleden,

Op 19 januari jl. is in de raadscommissie het initiatiefvoorstel “Groen verdient de Ruimte” besproken. In het initiatiefvoorstel wordt voorgesteld om de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) op twee punten te wijzigen:

1. het instellen van de vergunningplicht voor bomen met een stamdiameter van 20 cm en groter (i.p.v. 30 cm en groter);
2. het laten vervallen van de APV-regel die de pilot velbeleid mogelijk maakt.

De redenering van het voorstel is dat bomen vanuit het perspectief van de biodiversiteits- en klimaatcrisis extra bescherming verdienen. Daarom wordt voorgesteld om de regels ten aanzien van het kappen van bomen te verscherpen maar tegelijkertijd te blijven werken met een beschermde bomenlijst.

Probleemstelling/doel

Het college waardeert het initiatiefvoorstel en onderschrijft het belang en de betekenis van bomen voor het klimaat adaptief maken van Hilversum.

Desondanks adviseert het college negatief op het voorliggende initiatiefvoorstel. De argumenten hiervoor zijn de volgende.

Argumenten

1. *In het initiatiefvoorstel worden twee regimes gecombineerd die elkaar in principe uitsluiten.* Enerzijds bomen beschermen o.b.v. de stamdiameter, anderzijds bomen beschermen o.b.v. een beschermde bomenlijst. In beide gevallen is het criterium op basis waarvan het kappen van een boom vergunningsplichtig is, verschillend.
 1. In het geval van bescherming op basis van stamomtrek wordt geselecteerd op een kwantitatief gegeven. In de beleidsregels staan vervolgens voornamelijk kwalitatieve criteria waarop al dan niet een vergunning wordt verleend.

2. In het geval van bescherming door middel van een bomenlijst wordt eerst geselecteerd op basis van de waardering van de verschijningsvorm, ecologische of dendrologische waarde: kwalitatieve gegevens. In beleidsregels die horen bij een beschermde bomenlijst staan vervolgens de (vaak strenge) criteria waarop een kapvergunning kan worden verleend. Wanneer de twee regimes worden gecombineerd wordt er primair geselecteerd op stamdiameter. Maar bij de beschermde bomenlijst heeft de kwalitatieve selectie al plaatsgevonden door het selecteren van bomen voor die lijst, waardoor al snel het beeld ontstaat dat voor bomen die niet op de lijst staan het verlenen van een vergunning een formaliteit is (maar wel met bijbehorende legeskosten en herplantverplichting). Wanneer, om de hiervoor geschetste situatie te voorkomen, alle bomen worden getoetst op kwalitatieve criteria dan heeft de beschermde bomenlijst louter een symbolische waarde.
2. *Aanscherping van het velbeleid betekent niet automatisch dat er minder bomen worden gekapt.* Bomen worden doorgaans niet gekapt omdat het kan, maar omdat er een aanleiding voor is. Het kappen (en planten) van bomen hoort bij de dynamiek van de stad. De aanleiding om te kappen wordt getoetst en gewogen bij de behandeling van een vergunningaanvraag. Het boombelang wordt meer zwaarwegend naarmate een boom groter en ouder is. De cijfers illustreren dit: voor het gewijzigde velbeleid in 2017 bleek dat van de vergunningaanvragen voor bomen met een stamdiameter tussen 20 en 30 cm ongeveer 95% werd verleend. In 2015 werd bijvoorbeeld voor 199 bomen met een stamdiameter kleiner dan 30 cm een omgevingsvergunning aangevraagd; voor slechts 3 daarvan werd een vergunning geweigerd.
3. *In de pilotgebieden worden niet meer bomen gekapt dan in andere gebieden.* Samen met inwoners worden de belangrijke particuliere bomen in beeld gebracht. De pilot velbeleid in Hilversum Noord en postcodegebied 1211 laat zien dat inwoners hun verantwoordelijkheid nemen, enerzijds door hun inbreng in de beschermde bomenlijst en anderzijds doordat vergunningvrije bomen niet massaal worden gekapt.
4. *Een vrijwillig en bewust geplante boom heeft een grotere kans om volwassen te worden dan een verplicht geplante boom.* Iemand die een boom plant met een doel zal er voor zorgen dat die boom volwassen wordt om dat doel te blijven dienen. Koelte, esthetiek, biodiversiteit, CO2 opslag, luchtzuiverende werking zijn een greep uit de doelen die het planten van een boom kan dienen. Bij een boom die verplicht wordt geplant zullen andere overwegingen een rol spelen: minimale kosten, minimale grootte, minder gunstige standplaats etc.. De kans dat deze boom zal uitgroeien tot een waardevolle boom is beperkt.
5. *De beschermde bomenlijst bij de pilot is geen monumentale bomenlijst.* Het werken met een monumentale bomenlijst, zoals in het voorstel wordt genoemd, kan een middel zijn voor extra bescherming van daadwerkelijk monumentale bomen. Dit is een wezenlijk andere lijst dan waarmee nu in de pilot wordt gewerkt en vergt een aanpassing van de beleidsregels (waarin nu alle bomen van 80 jaar en ouder al extra bescherming genieten). Een monumentale bomenlijst wordt op basis van andere criteria opgesteld dan de beschermde bomenlijsten van de pilots. Het opstellen van een monumentale bomenlijst naast het vigerende velbeleid betekent extra benodigde capaciteit voor het opstellen van de lijst en het bijhouden van de lijst, alsmede het afhandelen van bezwaren bij aanwijzing. Vergelijk het met de procedure van gebouwde monumenten. Daarnaast zal moeten worden nagedacht over hoe om te gaan met de te verwachten vraag om een tegemoetkoming in de verzorgingskosten van particuliere monumentale bomen.

Kanttakeningen

Hiaat tussen APV en bestemmingsplan NW Villagebied moet worden gerepareerd

Het aanscherpen van het velbeleid door bomen met een stamdiameter vanaf 20 cm vergunningsplichtig te maken zou het hiaat in het Bestemmingsplan Noordwestelijk Villagebied repareren. Volgens artikel 7

moet voor het kappen van bomen met een stamdiameter kleiner dan 20 cm een aanlegvergunning worden aangevraagd (uitgezonderd bomen die worden gekapt vanwege normaal beheer). Bomen tussen de 20 en 30 cm vallen daardoor buiten enige vergunningplicht. Dit zou worden gerepareerd in de herziening van het bestemmingsplan in het kader van een pilot voor de omgevingswet. Door het niet doorgaan van deze pilot is deze reparatie niet doorgevoerd.

Omdat het college adviseert om het velbeleid op dit punt niet aan te scherpen, wil het college dit hiaat wel de komende actualisatie van de APV repareren.

Financiën en capaciteit

De inschatting is dat met de aanscherping van het velbeleid door alle bomen vanaf 20 cm stamdiameter vergunningsplichtig te maken, het aantal aanvragen zal toenemen met ongeveer 100 per jaar. De extra uren als gevolg van het terugbrengen van de vergunningplichtige stamdiameter naar 20 cm worden ingeschat op ca. 0,6 fte. De kosten worden gedekt uit de legesinkomsten als gevolg van de extra vergunningaanvragen.

Deze aanscherping van het velbeleid heeft daarnaast ook gevolgen voor de herplantcontrole door de boomtechnisch medewerker van de gemeente. Deze vindt steekproefsgewijs plaats en dit aantal controles neemt toe als het aantal opgelegde herplantverplichtingen toeneemt.

Samenvatting

Het college onderschrijft het belang en de betekenis van bomen voor het klimaat adaptief maken van Hilversum.

Het college is echter van mening dat op het oog strengere regels hier niet per se leiden tot betere bescherming. In de lijn van de Omgevingswet wil het college daarom in gezamenlijkheid met inwoners, instanties en ondernemers investeren in draagvlak voor groen in het algemeen en bomen in het bijzonder door het belang van groen en bomen in de stad te benadrukken en hen actief te betrekken bij het instandhouden van groen en bomen, o.a. middels de gezamenlijk met de inwoners zelf opgestelde beschermde bomenlijst. Dit achten wij op de langere termijn effectiever dan het opstellen van strengere regels.

Advies

Het initiatiefvoorstel “*Groen verdient de ruimte*” NIET vast te stellen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

BIJLAGE 1. ACHTERGRONDINFORMATIE KAPVERGUNNINGEN 2019-2021

Overzicht aanvragen kapvergunning

Aantal aanvragen 2021:

Circa 160 particuliere aanvragen (exclusief complexe aanvragen als bij bouwplannen e.d.) en 20 gemeenteaanvragen (dit betreft wel veel bomen aangezien er diverse straten en verzamellijsten bij zitten). Van de particuliere aanvragen tot nu toe 14 stuks geheel dan wel gedeeltelijk geweigerd.

Aantal aanvragen 2020:

Circa 205 particuliere aanvragen (exclusief complexe aanvragen als bij bouwplannen e.d.) en 32 gemeenteaanvragen. Van de particuliere aanvragen 25 stuks geheel dan wel gedeeltelijk geweigerd.

Aantal aanvragen 2019:

Circa 195 particuliere aanvragen (exclusief complexe aanvragen als bij bouwplannen e.d.) en 30 gemeenteaanvragen. Van de particuliere aanvragen 14 stuks geheel dan wel gedeeltelijk geweigerd.

NB1 Het betreft hier dus aantallen aanvragen en niet de aantallen in stuks bomen!

NB2 In geval van dunning wordt er geen herplantverplichting opgelegd. Daardoor verschillen de aantallen aanvragen en het aantal herplantverplichtingen/stortingen.

Aantallen bomen in aanvragen, exclusief de bomen bij bouwplannen:

2021:

verleend 406 stuks

geweigerd 18 stuks

herplantplicht 311 stuks

2020:

verleend 350 stuks

geweigerd 33 stuks

herplantplicht 215 stuks

2019:

verleend 298 stuks

geweigerd 25 stuks

herplantplicht 188 stuks

Stortingen Herplantfonds

2019:

€ 55.515 (waarvan € 0 van de Gemeente Hilversum);

29 aanvragers kozen voor storten in het herplantfonds;

140 aanvragers kozen voor fysieke herplant.

NB in dit bedrag zit de storting van het HOV project.

2020:

€ 25.980 (waarvan € 1.728 van de Gemeente Hilversum);

43 aanvragers kozen voor storten in het herplantfonds;

150 aanvragers kozen voor fysieke herplant.

2021:

€ 32.930 (waarvan € 1.568 van de Gemeente Hilversum);

35 aanvragers kozen voor storten in het herplantfonds;

113 aanvragers kozen voor fysieke herplant.

Werkzaamheden boomtechnisch adviseur voor het aanvragen en beoordelen van kapvergunningen.

Gemeentelijke kapaanvragen voor projecten en beheer (1 uur per boom)

- Ter plaatse kijken/beoordelen/ diameter opnemen
- Kadastergegevens opzoeken
- Gegevens houtopstanden verzamelen
- Situatietekening maken
- De kapvergunning aanvragen via het Omgevingsloket

Let op: dit is op basis van de huidige regels (dus een diameter vanaf 30cm). De kosten nemen aanzienlijk toe als de bomen vanaf 20cm ook door deze procedure moeten.

Particuliere kapaanvragen (2 uur per boom)

- Afspraak maken met de eigenaar
- Ter plaatse de boom beoordelen en een beoordelingsformulier invullen
- Het beoordelingsformulier doorsturen naar V&U
- In geval van een bezwaar weer terug naar de locatie

Controle op herplantplicht (halve dag per maand)

Per maand worden er steekproefgewijs 5 vergunningen gecontroleerd op herplantplicht